

Excursie Boomherkenning

Op zondag 27 januari 2008 werd in het Sterrebos de publieksexcursie Boomherkenning d.m.v. knoppen gehouden. Ondanks het koude en winderige winterweer verzamelden zich om 14.00 uur ongeveer 15 geïnteresseerden bij het Joods monument en ook een deel van de plantenwerkgroep gaf acte de présence.

Geurt en Hans leidden de excursie. Eerst vertelde Hans wat over bomen in het algemeen. Voor ons stond een grote beuk met zijtakken ook laag aan de stam. Dat is de oorspronkelijke vorm van een boom. Meestal worden de onderste takken gesnoeid zodat de boom op de grond minder ruimte inneemt. Een boom is te herkennen aan zijn bladeren en vruchten maar ook als die er niet aan zitten, is hij wel op naam te brengen. Je moet dan kijken naar zijn vorm, naar de bast en naar de knoppen.

De winter is voor de boom een periode van rust maar in het voorjaar komt de stofwisseling weer krachtig op gang. Dan worden enorme hoeveelheden water met daarin mineralen omhoog gezogen en een sapstroom gaat naar de groeiende delen of wordt als reservevoedsel opgeslagen. Als je in maart je oor tegen een esdoorn legt, kun je het stromen zelfs horen. Het levende deel van een boom zit direct onder de schors. Het heet cambium en is maar 3 of 4 cellagen dik. Het cambium maakt naar buiten toe nieuwe bast en naar binnen toe nieuw hout.

Na deze uitleg begaven we ons op weg en we zagen een iep, eiken, beuken, esdoorns en lindes. Er bloeiden al winterakonieten en sterhyacinten. Hoog in de bomen vertoonde een eekhoorn zijn kunsten en in wat lagere struiken zagen we staartmezen. Het gezang van een winterkoninkje klaterde over het bos en overstemde zelfs even het autogeraas van de ringweg. Bij een bord met daarop de plattegrond van het Sterrebos vertelde Geurt wat over de geschiedenis ervan. Het Sterrebos is in 1765 aangelegd en had aanvankelijk paden in de vorm van een ster, vandaar de naam Sterrebos. Sinds de aanleg is er wel het een en ander veranderd aan het bos. In het zuiden is er een stukje bij gekomen, maar in het noorden is er een groot stuk vanaf gegaan bij de aanleg van de ringweg in de jaren '70 van de vorige eeuw. Het vroegere Sterrebos begon ongeveer ter hoogte van de ingang van de Zuiderbegraafplaats.

En hoe zal het in de toekomst gaan? Het kantorencomplex van de IB-Groep en de belastingdienst zal ingrijpend veranderen. Pal achter het Sterrebos zal een flat verrijzen van 92 meter hoogte met daaronder een parkeergarage. Hiervoor moet de keileemlaag die daar ligt, worden aangetast met waarschijnlijk grote gevolgen voor de waterhuishouding van het gebied. Ook veranderingen in lichtinval en overheersende windrichting zullen zich voordoen. Wat blijft er over van dit toch al minieme parkje?

Hierna liepen we verder. Wij werden gewezen op omgevallen en omgehakte bomen. Tegenwoordig laat men die liggen. Vanuit ecologisch oogpunt is dat beter dan alles opruimen; schimmels en dieren breken de stammen en takken langzaam af. Zo kwamen we aan het eind van onze wandeling. De nieuwe IVN-folder Lente/ Zomer 2008 werd uitgedeeld en we namen afscheid. De achtergebleven leden van de plantenwerkgroep namen vervolgens afscheid van Hans Boelens voor wie deze excursie zijn laatste activiteit was. Samen met Ernst Flentge blies hij 10 jaar geleden de plantenwerkgroep nieuw leven in en de afgelopen 5 jaar was hij er de coördinator van. Met lede ogen zien we hem vertrekken.

Hans bedankt!

Ellen Visia (tekst en foto's)